

9. Пашук Т. І. Право людини на ефективний державний захист її прав та свобод : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Пашук Тарас Ігорович. – Л., 2006. – 210 с.
10. Баухах Д. Н. Административное право : учебник [для вузов] / Д. Н. Баухах. – М. : БЕК, 1996. – 355 с.
11. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. Т. 1. Загальна частина / ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). – К. : Юрид. думка, 2004. – 584 с.
12. Скаун О. Ф. Теорія держави і права : підручник [для студ. вищ. навч. закладів] / О. Ф. Скаун. – 2-ге вид. – Х. : Консум, 2005. – 656 с.
13. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : Перун, 2005. – 1728 с.

Надійшла до редколегії 16.12.2012

СОКОЛЕНКО А. Л. ПОНЯТИЕ, ЗНАЧЕНИЕ И СИСТЕМА АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВЫХ СРЕДСТВ ЗАЩИТЫ ПРАВ ГРАЖДАН

Выполнен анализ теоретических положений и нормативных основ административно-правовых средств защиты прав граждан, определена их сущность и понятие, установлено значение и систему, а также соотнесены административно-правовые средства с формами и способами в рамках единого административного механизма защиты прав граждан.

SOKOLENKO A. CONCEPT, VALUE AND SYSTEM OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL MEASURES OF THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS

The analysis of theoretical positions and legal basis of administrative and legal measures of the protection of human rights is made, their essence and concept are determined, their value and system are established; also the administrative and legal measures are correlated with the forms and methods within single administrative mechanism of protection of human rights.

УДК 349.41

В. С. ТЕРЕЩУК,

здобувач

Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ І ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Проаналізовано положення законодавства України щодо змісту компетенції суб'єктів державного контролю за використанням і охороною земель морського транспорту; виявлено недоліки в законодавчій базі з даного питання та запропоновано передати функції такого контролю єдиному державному органу.

Земля в Україні є екологічною, економічною, соціальною, державно-правовою цінністю, джерелом ресурсів, необхідних для життєдіяльності українського суспільства та основою життя кожної конкретної людини. Вона задовільняє різноманітні індивідуальні й суспільні потреби та інтереси. Так, земля є базисом для різних видів соціально корисної діяльності, зокрема використовується для забезпечення функціонування транспортної галузі України. Ефективна діяльність даної галузі національної економіки є необхідною умовою для забезпечення обороноздатності, захисту економічних інтересів держави, підвищення рівня життя населення, тобто для виконання державою покладених на неї Конституцією України обов'язків

перед суспільством і своїми громадянами. Тому дослідження правового режиму земель транспорту з метою подальшого його впорядкування і вдосконалення є актуальним завданням вітчизняної юридичної доктрини, у т. ч. й науки земельного права. Одним із важливих елементів правового режиму земель є контроль за їх використанням й охороною.

Деякі загальні аспекти контролю за використанням та охороною земель розглянуто в працях багатьох вітчизняних правознавців (В. Б. Авер'янова, В. І. Андрейцева, Г. І. Балюк, А. П. Гетьмана, Н. С. Гавриш, М. І. Єрофеєва, Н. Д. Красіліч, І. І. Каракаша, П. Ф. Кулинич, В. В. Носіка, О. О. Погрібного, В. І. Семчика, Н. І. Титової, Г. В. Тищенка, Н. Р. Малишевої,

М. І. Малишка, В. Л. Мунтяна, В. І. Федоровича, М. В. Шульги, Ю. С. Шемшученка, В. В. Янчука та деяких інших). Правове забезпечення контролю за використанням та охороною земель в Україні розкрито в дисертації С. І. Хомяченко. У роботах В. В. Бондара, Т. М. Гапотченко, А. Й. Годованюка, А. В. Луняченка, Ю. С. Петлюка, Д. В. Саннікова дослідженю піддано питання контролю за використанням та охороною окремих видів земель (земель автомобільного транспорту, земель міжнародних транспортних коридорів, земель сільськогосподарського призначення, земель міжнародних транспортних коридорів тощо). Однак без належної уваги правознавців залишається правовий режим земель морського транспорту. Зважаючи на те, що такий транспорт є специфічним і водночас потужним підрозділом транспортної інфраструктури держави, а землі, що використовуються для його діяльності, мають низку особливостей географічного, екологічного та правового характеру, зазначене питання потребує проведення грунтovих наукових досліджень. Землі морського транспорту, як і землі транспорту в цілому, виконують допоміжні функції для забезпечення діяльності та експлуатації об'єктів морського транспорту. Цей факт зумовлює певні особливості щодо правового режиму даних земель, у тому числі й особливості контролю держави за їх використанням та охороною. Його аналіз є метою даної публікації.

Земельний кодекс України (далі – ЗК) встановлює, що контроль за використанням та охороною земель морського транспорту полягає в забезпеченні додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами земельного законодавства України (ст. 187 ЗК) [1]. Такий контроль поділяється на державний, самоврядний (здійснюється сільськими, селищними, міськими, районними та обласними радами) та громадський (здійснюється громадськими інспекторами, які призначаються відповідними органами місцевого самоврядування і діють на підставі положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади з питань земельних ресурсів).

Незважаючи на множинність видів контролю чільне місце серед його суб'єктів посідають ті, що представляють державу. Саме вона має приділяти особливу увагу ощадливому, ефективному й раціональному використанню земель морського транспорту, охороні земельного фонду, відтворенню родючості ґрунтів, забезпечувати такий порядок використання

землі, при якому задоволення суспільних інтересів не приводитиме до втрати її корисних властивостей, деградації, скорочення земельних площ, виникнення небезпечних соціальних і економічних наслідків і створення загрози сталому розвитку суспільства. На жаль, у цілому стан земельного фонду України слід розглядати як передкризовий, а на певних територіях – як кризовий. Отже, вкрай необхідним є забезпечення дієвого контролю і нагляду на державному рівні щодо проблем використання та охорони земель [2, с. 52].

Основні завдання, принципи, повноваження суб'єктів державного контролю за використанням та охороною земель визначає Закон України «Про державний контроль за використання та охороною земель» [3].

Зміст державного контролю за використанням земель морського транспорту становлять загальні компоненти, що рівною мірою охоплюють всі категорії земель України та стосуються усіх без винятку землевласників і землекористувачів, а також спеціальні компоненти, що стосуються земель транспорту. На жаль, специфіка контролю за використанням та охороною земель морського транспорту залишається поза увагою дослідників та законодавця. Так, однією з головних особливостей контролю в зазначеній сфері слід вважати його більш виражену екологічну спрямованість. Контроль за використанням та охороною земель морського транспорту має бути спрямований перш за все на забезпечення екологічної безпеки, що обумовлене об'єктивними факторами, які пов'язані, по-перше, із поступовим збільшенням кількості транспортних засобів та їх навантаженням на морські порти, по-друге – із збільшенням викидів забруднюючих речовин із відпрацьованими паливно-мастильними матеріалами морських суден, що негативно впливає на стан земель та навколоишнє природне середовище в цілому. Тому здійснення належного контролю за додержанням екологічних вимог є важливим заходом до забезпечення належної охорони земель морського транспорту, екологічної безпеки.

Важливим завданням контролю за використанням та охороною земель морського транспорту є забезпечення їх раціонального використання. У цілому використання земельних ресурсів в Україні не відповідає вимогам раціонального природокористування, а його ефективність у нашій державі значно нижча, ніж у середньому по Європі. Оскільки останнім часом розміри територій, зайнятих об'єктами транспорту, у

тому числі й морського (це землі, зайняті морськими портами з набережними, майданчиками, причалами, вокзалами, будівлями, спорудами, устаткуванням, об'єктами загальнопортового і комплексного обслуговування флоту, ділянки, на яких розташовані гідротехнічні споруди і засоби навігаційної обстановки, судноремонтні заводи, майстерні, бази, склади, радіоцентри, службові та культурно-побутові будівлі та інші споруди, що обслуговують морський транспорт) постійно зростають, відсутність ефективного контролю з боку держави призвело до того, що за останні десять років для потреб транспорту й інших несільськогосподарських цілей в Україні вилучена велика кількість сільськогосподарських угідь, які є найбільш цінними природними ресурсами нашої держави. Антропогенних змін назначають значні площі земель, зростає небезпека їхньої деградації і забруднення. Трапляються випадки порушення земельного законодавства: використання земель транспорту не за цільовим призначенням; нераціональне використання таких земель тощо [4].

До основних причин нераціонального використання та недостатньої охорони зазначених земель слід, на нашу думку, віднести неефективність системи державного управління землями, у тому числі й системи контролю за використанням та охороною земель.

Суспільство реалізує свою контрольну діяльність насамперед через державу. Держава, регулюючи «загальні» справи, контролює здійснення їх різними органами й організаціями, захищаючи заходи щодо їх охорони. Конституція України закріплює право контролю як елемент компетенції різних державних органів незалежно від їхнього призначення і завдань, тобто контроль об'єктивно необхідний для управлінської діяльності органів влади і є функцією, властивою усім державним органам. Суб'єкти державного управління розрізняються за обсягом та характером компетенції. У сфері контролю за використанням та охороною земель морського транспорту певні управлінські функції мають органи загальної, міжгалузевої й спеціальної компетенції.

Специфіка завдань, що постають перед різними державними органами, зумовлює особливве їх місце в державному апараті, визначає множинність видів державного контролю. Однак множинність систем контролю висуває високі вимоги до процесу конкретизації контроленої функції стосовно кожного державного органа, кожного рівня управління. Дослідники назначають, що в Україні діють близько 15-ти

органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, що здійснюють функції контролю, нагляду за використанням та охороною земель, причому в такій діяльності відсутні координація, єдність вимоги методичного забезпечення. Системі органів що здійснюють контроль за використанням та охороною земель морського транспорту, притаманна така риса, як неоднорідність її елементів. Це стосується як статусу структурних підрозділів органів (інспекцій, служб, управлінь, відділів) так і статусу посадових осіб цих органів [5, с. 17].

На виконання положення Земельного кодексу України щодо врегулювання сфери державного контролю за використанням та охороною земель з метою зупинення швидкого зниження якості землі в Україні, Верховна Рада України 19 червня 2003 р. прийняла Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» [3]. Прийняття спеціального закону про земельний контроль стало можливим унаслідок проведення радикальної земельної реформи. Уперше на законодавчому рівні було чітко закріплено повноваження спеціальних органів, що здійснюють контроль за використанням та охороною земель морського транспорту. Зазначений законодавчий акт регулює контрольну діяльність трьох органів виконавчої влади – Держкомзему України, Міністерства екології та природних ресурсів України та Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Для здійснення контрольної функції у структурі Міністерстві екології та природних ресурсів України постановою Кабінету Міністрів України «Про утворення урядових органів державного управління в складі Міністерства екології та природних ресурсів» [6] на базі Головної державної екологічної інспекції було створено Державну екологічну інспекцію (далі – Держекоінспекція України). На сьогодні її діяльність регламентується Положенням про Державну екологічну інспекцію України, затвердженим Указом Президента України від 13 квітня 2011 р. № 454/2011. Держекоінспекція України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра екології та природних ресурсів України та входить до системи органів виконавчої влади й утворюється для забезпечення реалізації державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення

і охорони природних ресурсів. Одним із завдань, покладених на Держекоінспекцію України, є здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами – нерезидентами, вимог законодавства про використання та охорону земель [7].

У результаті адміністративної реформи 2010–2011 років правонаступником Державного комітету України із земельних ресурсів, у складі якого діяла Державна інспекція з контролю за використанням і охороною земель [8], стало Державне агентство земельних ресурсів України (далі – Держземагентство України), що діє у складі Міністерства аграрної політики та продовольства України. Держzemagentство України відповідно до покладених на нього завдань бере участь у розробленні та виконанні державних, галузевих, регіональних та місцевих програм з питань регулювання земельних відносин, раціонального використання земель, їх відтворення та охорони, у проведенні моніторингу земель, територіальному плануванні тощо [9]. Як бачимо, контроль за охороною і використанням земель в Україні (у т. ч. земель морського транспорту) належить до сфер діяльності різних суб'єктів (Держекоінспекції та Держzemagentства України).

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель України», виконання умов зняття, збереження і використання родючого шару ґрунту під час проведення гірничодобувних, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт, пов'язаних із порушенням ґрунтового покриву, своєчасне проведення рекультивації порушених земель в обсягах, передбачених проектом рекультивації земель, відноситься до повноважень спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів. Отже, контроль за станом ґрунтового покриву під час здійснення будівельних робіт на землях морського транспорту здійснюється Державним агентством земельних ресурсів України [9].

Аналіз Закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель»

свідчить, що його розробникам, на жаль, не вдалося збалансовано врегулювати повноваження всіх органів влади, покликаних здійснювати державний контроль за використанням та охороною земель. Так, у ньому міститься норма (ст. 6), яка визначає повноваження спеціально центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі, та положення щодо повноважень спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів (ст. 7). Порівняльний аналіз цих норм дає підстави для висновку про те, що розмежування сфери контрольних повноважень між Міністерством аграрної політики та продовольства України та Міністерством екології та природних ресурсів України є певною мірою штучним, що сприяє дезорганізації процесу державного контролю за охороною і використанням земель. Так, згідно зі ст. 6 вказаного Закону, органи Державного агентства земельних ресурсів України повинні здійснювати державний контроль за використанням та охороною земель у частині розміщення, проектування, будівництва та введення в дію об'єктів, що негативно впливають або можуть вплинути на стан земель. Згідно зі ст. 7 Закону органи Міністерства екології та природних ресурсів України зобов'язані здійснювати державний контроль за використанням та охороною земель у частині додержання вимог екологічної безпеки при розробленні нової техніки і технологій для обробки ґрунтів, а також під час проєктування, розміщення, будівництва, реконструкції, введення в дію підприємств, споруд та інших об'єктів [3]. Отже, державний земельний контроль за технічно та організаційно єдиною сферою діяльності щодо розміщення, проектування, будівництва та введення в дію об'єктів автомобільного транспорту фактично штучно розподілений між двома відомствами.

Слід зауважити також, що Держzemagentство України концентрує й такі повноваження, як формування земельних ділянок – об'єктів земельних прав (через систему землеустрою, здійснення державної реєстрації прав на земельні ділянки) та проводить відповідно до законодавства моніторинг земель та їх охорону. Отже, вказаний суб'єкт виконує певні функції та контролює власні дії у сфері землеустрою й

державної реєстрації прав на землю і при цьому одночасно є підприємницькою структурою (що випливає з постанови Кабінету Міністрів України від 1 листопада 2000 р. № 1619 «Про затвердження порядку виконання земельно-кадастрових робіт та надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів») [10]. Надання йому такого статусу є невірноправданим. Монополізація одним органом виконавчої влади зазначених управлінських повноважень у сфері державного управління може привести не лише до низької ефективності управлінської діяльності, а й до зловживань у сфері набуття та реалізації прав на землю, створює корупційні ризики.

Певні повноваження щодо контролю за використанням та охороною земель морського транспорту покладені й на Міністерство інфраструктури України. Відповідно до Положення про Міністерство інфраструктури України до його завдань у сфері регулювання інфраструктурної галузі належать проведення державної політики щодо зменшення шкідливого впливу діяльності транспорту на довкілля та здійснення нагляду за дотриманням вимог щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища [11].

Як зазначає М. С. Студенікіна, специфічне призначення контролю дозволяє говорити про його самостійність [12, с. 7]. Це дає можливість відокремити його від інших видів діяльності не тільки в науковому, а й в організаційному плані, як при визначені функцій і компетенції органів, так і при створенні спеціальних контролюючих органів, що не виконують чи майже не виконують інших, крім контролю, державних (публічно-правових) функцій [13, с. 11]. Дослідники аналізуючи існуючу ситуацію у здійсненні контролю за використанням та охороною земель,

пропонують зосередити відповідні функції в одному органі – Міністерстві екології та природних ресурсів України [14, с. 6]. Таку ж саму думку висловлює С. І. Хом'яченко [5, с. 158].

Пропозиції щодо забезпечення централізованого контролю в аналізований сфері земельних та управлінських відносин заслуговують на підтримку. Аналіз існуючого суб'єктного складу інституту державного контролю, змісту компетенцій державних відомств, що забезпечують контроль за використанням та охороною земель морського транспорту, дозволяє стверджувати, що нині стан указаного інституту далекий від досконалості. Як бачимо з викладеного в даній публікації, хоч від імені держави відповідні повноваження реалізує низка органів та установ, їх функції іноді дублюються, що не сприяє забезпеченню достатньої ефективності та результативності контролю. Крім того, в результаті адміністративної реформи система суб'єктів державного контролю в даній сфері в Україні була реорганізована (ліквідовано деяких із суб'єктів, що забезпечували його в минулому, засновано нові суб'єкти, відбувається перерозподіл окремих повноважень між такими суб'єктами). Отже, підводячи підсумки проведеного дослідження, найбільш доцільним ми вважаємо передання всіх контролльних повноважень у сфері використання та охорони земель, у тому числі й земель морського транспорту, єдиному органу – Державній екологічній інспекції, що діє у складі Міністерства екології та природних ресурсів України. Указаний суб'єкт має достатні можливості, необхідні кадри і в змозі контролювати не лише землекористування, а й природокористування взагалі. Крім того, це дозволить провадити контроль за використанням та охороною земель в єдиному комплексі з іншими природними ресурсами.

Список використаної літератури

1. Земельний кодекс України [Електронний ресурс] : за станом на 1 листоп. 2012 р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
2. Балюк Г. І. Проблеми соціальної ефективності діяльності прокуратури по нагляду за додержанням і застосуванням земельного законодавства / Г. І. Балюк // Земельне право України. – № 6. – 2006. – С. 49–56.
3. Про державний контроль за використання та охороною земель [Електронний ресурс] : закон України від 19 черв. 2003 р. № 963-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15>.
4. Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки [Електронний ресурс] : постанова Верховної Ради України від 5 берез. 1998 р. № 188/98-BP // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 38–39. – Ст. 248.
5. Хом'яченко С. І. Правове забезпечення контролю за використанням та охороною земель в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Хом'яченко Світлана Іванівна. – К., 2004. – 207 с.
6. Про утворення урядових органів державного управління в складі Міністерства екології та природних ресурсів [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 14 берез. 2001 р. № 239. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/239-2001-%D0%BF>.
7. Про Положення про Державну екологічну інспекцію України [Електронний ресурс] : указ Президента України від 13 квіт. 2011 р. № 454/2011. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/454/2011>.

8. Про утворення Державної інспекції з контролю за використанням та охороною земель [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 21 черв. 2010 р. № 477. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/477-2010-%D0%BF>.
9. Про Державне агентство земельних ресурсів України [Електронний ресурс] : указ Президента України від 8 квіт. 2011 р. № 445/2011. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/445/2011>.
10. Про затвердження порядку виконання земельно-кадастрових робіт та надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 1 листоп. 2000 р. № 1619. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1619-2000-%D0%BF>.
11. Про Положення про Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс] : указ Президента України від 12 трав. 2011 р. № 581/2011. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/581/2011>.
12. Студеникина М. С. Государственный контроль в сфере управления (проблемы надведомственного контроля) / М. С. Студеникина. – М. : Юрид. лит., 1974. – 159 с.
13. Хом'яченко С. І. Правове забезпечення контролю за використанням та охороною земель в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Хом'яченко Світлана Іванівна. – К., 2004. – 19 с.
14. Гаврик С. Земля чекає захисту / С. Гаврик, М. Зубець, Л. Новаковський // Голос України. – 2003. – 15 трав. – № 88; Голос України. – 2003. – 16 трав. – № 89.

Надійшла до редколегії 03.11.2012

ТЕРЕЩУК В. С. ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ ЗА ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ И ОХРАНОЙ ЗЕМЕЛЬ МОРСКОГО ТРАНСПОРТА

Проанализированы положения законодательства Украины, касающиеся компетенции субъектов государственного контроля за использованием и охраной земель морского транспорта; выявлены недостатки в законодательной базе по данному вопросу и предложено передать функции такого контроля единому государственному органу.

TERESHCHUK V. PROBLEM ISSUES OF LEGAL REGULATION OF THE STATE CONTROL OVER USE AND PROTECTION OF THE LANDS OF MARITIME TRANSPORT

The provisions of Ukrainian legislation concerning the competence of the subjects of the state control over use and protection of the lands maritime transport are analyzed; the deficiencies in the legal base on given issue are revealed and it is proposed to transfer the functions of such type of control to single government body.

УДК 351.824.1

А. О. ТИЩЕНКО,

здобувач

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЯК СУБ'ЄКТИВ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Проаналізовано правові засади обліку юридичних осіб як суб'єктів фінансового контролю, визначено випадки застосування обліку юридичних осіб як специфічного фінансово-контрольного методу, з'ясовано види реєстрів юридичних осіб як суб'єктів фінансового контролю.

З-поміж великої кількості робіт, що розглядають методи фінансового контролю, більшість присвячено перевірці та ревізії, лише в незначній частині з них мова йде про облік. Дослідження, присвячені обліку юридичних осіб як суб'єктів фінансового контролю, є нечисленними, а враховуючи часті зміни фінансового та податкового законодавства, маємо підстави стверджувати необхідність здійснити таке дослідження. З огляду на вищезазначене

метою даної статті варто розглядати аналіз правових засад обліку юридичних осіб як суб'єктів фінансового контролю.

Проблеми фінансового контролю, методів фінансового контролю є об'єктом постійної уваги О. І. Бараповського, О. Д. Василика, Л. І. Вороніна, Ю. А. Данилевського, Л. М. Касьяненко, В. М. Карпова, Р. В. Косинського, В. Ф. Роль, Е. М. Свінціцького, В. К. Симоненка, І. Б. Степанюка та інших науковців. Проте у зв'язку із